

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

==== Izpitna pola 3 =====

Sobota, 31. maj 2008 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi dva konceptna lista in dva ocenjevalna obrazca.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitsna pola vsebuje 4 strukturirane naloge, od katerih izberite 3. Pri vsaki nalogi tudi označite, na kateri del odgovarjate (A, B ali C). Število točk, ki jih lahko dosežete, je 33; vsaka naloga je vredna 11 točk.

V preglednici z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve tri naloge, ki ste jih reševali.

1	2	3	4

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom, vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapisi na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z nič (0) točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 2 prazni.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

1. Psiholog je opazoval mišljenje in igro predšolskih otrok v vrtcu. Dal jim je paličice različnih dolžin in jih prosil, naj jih razvrstijo od najkrajše do najdaljše. Opazoval jih je pri razvrščanju in si beležil svoja opažanja ter jih spraševal, zakaj so razvrstili paličice na določen način.

A) Kateri znani psiholog je opravljal podobno raziskovanje mišljenja pri otrocih?
Katero metodo je uporabil za opazovanje postopka razvrščanja paličic?
Poimenujte še drugo metodo opazovanja, ki jo uporabljamo za spoznavanje miselnega procesa. (3 točke)

B) Katero raziskovalno tehniko bi uporabili za znanstveno spoznavanje odnosov v skupini otrok? Opišite značilnosti, po katerih se znanstveno opazovanje razlikuje od vsakdanjega, površnega opazovanja. (4 točke)

C) Presodite prednosti in pomanjkljivosti vsake od poimenovanih metod opazovanja. (4 točke)

2. Gospa Nina je navdušena planinka in se redno udeležuje zahtevnih gorskih pohodov, čeprav se že približuje sedemdesetemu rojstnemu dnevu. Ko si je pred nekaj meseci zlomila nogo, ji je zdravnik svetoval, naj nujno opravi pregled kostne gostote in se odpove izletom v visokogorje. Vendar gospa Nina ni upoštevala zdravnikovega priporočila in se je takoj po okrevanju udeležila zahtevnega gorskega pohoda.

A) Kateri obrambni mehanizem ste prepoznali v zgornjem besedilu?
Kaj so obrambni mehanizmi? (3 točke)

B) Razložite, zakaj odziv gospe Nine uvrščamo med obrambne mehanizme.
Poimenujte in z obnašanjem ponazorite način konstruktivnega obnašanja,
s katerim bi gospa Nina lahko še vedno uživala v gorah. (4 točke)

C) Uporabite znanje psihologije in pojasnite, zakaj gospa Nina ni hotela upoštevati
zdravnikovih navodil, ter presodite pozitivne in negativne posledice obrambnega
obnašanja v njenem primeru. (4 točke)

3. V času mladostništva pride do močnega povečanja telesne višine ter do sprememb v obliki in sestavi telesa. Ramena in mišičje se pri fantih močno povečujejo, medtem ko so boki in maščevje močnejši pri dekletih. Pride tudi do velike razlike v mišični moči, in sicer v korist moškega spola.

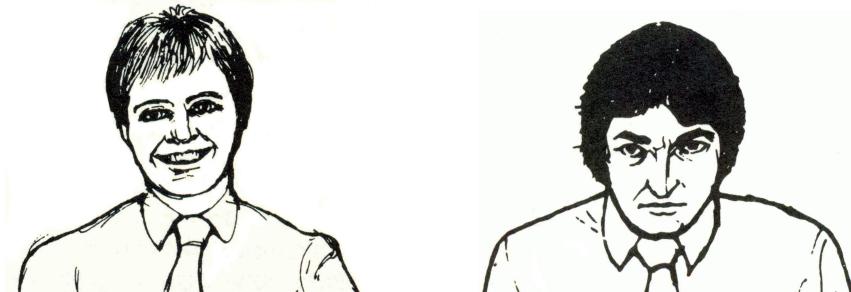
(Povzeto po učbeniku Razvojna psihologija, ur. L. Marjanovič Umek in M. Zupančič)

- A) Opredelite obdobje mladostništva. Katero področje mladostnikovega razvoja opisuje zgornje besedilo? Navedite še eno značilnost mladostnikovega razvoja na opisanem področju. (3 točke)

B) Primerjajte miselne zmožnosti mladostnika z zmožnostmi otroka v obdobju poznegota otroštva (6–12 let). (4 točke)

C) Presodite, katere značilnosti mladostnikovega socialnega razvoja vplivajo na kasnejše socialne odnose v odraslosti. Utemeljite svoje presoje. (4 točke)

4. Kakšna čustva doživlja neka oseba, nam pogosto več pove izraz obraza kakor same besede. Slika spodaj prikazuje dva značilna čustvena izraza.

(Allan Pease, Govorica telesa, Ljubljana, MK, 1986, str. 77 in 90)

- A) Katero temeljno (osnovno) čustvo izraža prva oseba in katero temeljno čustvo izraža druga oseba na sliki? Navedite značilno obrazno mimiko za ti dve čustvi. (3 točke)

B) Kako še lahko nebesedno izražamo čustva? Z dvema primeroma pojasnite, zakaj mora trgovec dobro prepoznavati nebesedno izražanje čustev, če želi biti uspešen. (4 točke)

C) Presodite, od česa je odvisna uspešnost prepoznavanja čustev. Navedite in utemeljite tri presoje. (4 točke)

Prazna stran